NAM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 1871 — NGÀY THỨ BẢY 16 JUIN 1923

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI	Một năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng	Hàng tỉnh	Ngoại quốc
Mặt báo và mặt tạp chí	6 $ 00	3 $ 50	1 $ 80	0 $ 70	6 $ 00	12 $ 00
Cả làng và hội	»	6.00	3.00	1.00	»	»
Các công-sở	»	8.00	4.00	1.50	»	»
Sáu tháng	9.00	5.00	2.50	1.00	6.00	8.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.00	0.65	2.00	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.35	0.30	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur

61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. U. SCHNEIDER
Directeur : B. VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 5 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

4e page : Une seule insertion. . . . 0 $ 20 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0 $ 18 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. . 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một vài điều cổ-tục đáng nên bảo-tồn

(*Tiếp theo*)

Bây giờ lại còn những điều «khoán lệ», những hội «hi văn» vì vậy những kẻ đã làm nên điều thương tuân bội lý, việt lễ lăng tâm, đều phải quy phạt một cách rất nghiêm, tiếng xấu đã rõ thì thật không ai nhìn nhận. không kể ăn-ngồi với nữa Còn những con em tổng họ, hơi khá đều có thường bút giấy, đủ mời tập «việt chữ phông» cũng được phần thưởng nho nhỏ, để khích khuyến cái lòng tiến-thủ trong buổi thanh niên. Vinh không gì hơn là được làng khen, nhục không gì nhục hơn là bị làng quở, vì thế mà ai cũng phải tự miễn tự lệ, còn những hạng tai hèo, nết xấu, lười biếng, lơ đễnh, đều sợ vì lễ không ai ăn ngồi với mà đổi lại lối xưa Phải, con người mà đã bị xã-hội ghét bỏ, không dong tí tẩu được ở trong làng thì ai là kẻ có chút lương tâm chẳng phải hổ-cái. Cái câu «phép vua thua lệ làng» là thế, phép vua xa nêu có khi sót, chớ lệ làng ngặt không khi nào lắm, phép vua chỉ khiến cho bọn đó phải sợ hình phạt mà thôi, chớ lệ làng thì lại cảm-động đến tâm-trí con người vậy.

Ai trinh-tiết được toàn, thì chẳng cần phải có tiếng, làng đều làm tờ trình quan cho được biển «Trinh-thuận»; ai thọ khảo đã lâu, thì chẳng cần phải đút lót, làng cũng trình quan cho được triều-đình ban phát lương, tiền. Chớ không như ngày nay phải lấy đồng tiền làm lào cho cả chữ «Trinh» mà mọi có kẻ tư đi người bẩm lại.

Ai có tội lỗi, trước hết hãy lên thưa làng, nếu lí khi việc phải đến quan, mà có cái hại dục nước bóo có, bởi bọn ra bọ, cái cách xử đoán của làng thật rất giản dị và công-bằng. Năm chừng mười hôm mới phải đối tụng cửa công, thì đã đói kỳ lão trong làng hỏi căn cước tính hạnh ra sao, chúng khẩu đồng từ ông sư cũng chết, quan cũng khó lòi ù-lòa hỏi ỏ, mà trong kiêm chác cho chật túi tham.

Lại mỗi làng có dựng một cái «Nghĩa-thương» thu những lúa của người làng, để phòng khi cho những kẻ cơ nhỡ, hoặc những khi thủy hạn bất thường, cho kẻ lương dân vay nhẹ lãi. Vì thế mà bây giờ tuy thôn quê cũng có các nhà phú-hộ, song không có cái nạn «Sết ty» hút máu hút mỏ khắp thành thị cho chí thôn giã như ngày nay.

Những trường tư-thục, các công hữu-quan tức học dạy bảo đàn em trong vùng trong xứ; «học-trò một trường cũng như con một nhà» nghĩa thầy đã cả, mà tình bạn lại thân, vì vậy mà sinh ra được mối cảm tình liên lạc, trường nhiều thì hàng nghìn hàng vạn người tông họ, mà ít cũng đến hàng trăm. Lệ làng cũng phép học lại cấm rượu chè, cờ bạc, trai gái rất nghiêm, ai phạm phải thì thác đuổi ra trường, mà làng thì bắt vở làm «phu điêm, phu tuần» cho không cho theo-học, dù cho người thay của thế cũng không được vào. Vì vậy nên không có cái tệ như các cậu học sinh ngày nay, đương khi cặp sách đã hát xướng chơi bời, rồi phá nhà hại mình thành ra một hạng người dở dang hèn mạt!

Ấy ta còn nhớ được mấy điều đó, song có lẽ còn sót nữa cũng chưa biết chừng. Nói tóm lại thì phong tục một làng bây giờ người trên dạy kẻ dưới, kẻ dưới bắt-chước người trên, ai cũng phải sửa mình trị nhà, chỉ e mang tiếng với làng-mạc, mà tự mình nêu đã có lỗi thì còn mong bình-phẩm được ai, vì vậy nên trên dưới mới lòng, duy-trì lấy phong-hóa, thuỷ có ăn uống đình-đám song vẫn giữ kiệm-ước, chớ không có ăn liều uống linh, tiêu của công gây mối hiện nhau những kẻ dân anh trong phần nhiều các thôn-xã bây giờ.

Nay ta xem ra thì giảng «Thập điều» cũng không khác gì đặt cuộc diễn-thuyết luân-chuyển ở hương thôn, phiên nguyệt-bình cũng chẳng khác gì hội-đồng kỳ-mục, nhà ngân-hàng cũng chẳng khác gì hội «Tương-tế», sự khoán lệ cũng chẳng khác gì «dân luật». Phàm những điều đó tiếc rằng ngày nay không mấy nơi giữ được, mà những cái đổi-phong bại-tục thì thấy chan-chan!

Vậy thì nay nhân dịp cải-lương ta trông cũng nên châm-chước mà chấn-hưng những cái cổ tục có ý-nhị ấy, đó cũng là những điều quốc-túy của ta đây chớ gì.

Thế nhưng cũng cốt ở người, bọn đàn anh trong làng đã hư thì dù sao cũng không giữ cho trật tự trong làng khỏi vận-loạn. Quan viên quan hộn, kỳ mục kỳ nát, nếu hạng ấy mà chưa ra người được thì làng cũng khó thành làng. Cái hình-thức tốt tươi chẳng qua là cái tiếng gọi cho thích tai vui miệng đó thôi, chớ cái bại-hoại ở trong ta cũng chưa chắc rằng làm thế nào mà kể lời cổ lưu-tệ!

Dù cải-lương, dù phục cổ, ta còn mong ở cái tư cách của bọn đàn anh các làng ta.

B. M.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux ngày 15 Juin 1923

Bản án-văn của nước Anh về cái vấn-đề bồi khoản

Ngày hôm thứ năm, bộ Ngoại-giao đã tiếp được bản án-văn của nước Anh.

Hội đồng các quan Thượng-thư đã xét ngay, song còn giữ bí-mật chưa công-bố ra.

Việc trong các hạt trú binh

Các quan đến khám ở nhà một người tên là Bolduan ở Dormund, có thấy một khẩu súng cái lòng vừa bằng cái «ổ đạn nhật được ở gần đó thì hai viên quản bị giết hôm trước. Lúc lính đến nhà để bắt, người ấy obạy thì đã bị bắn chết. Người ấy có một cái thẻ căn-cước giả, của hai viên cảnh sát làm cho, thì hai viên ấy đã bị bắt.

Việc cấm rượu ở Hoa-kỳ

Thượng-nghị-viện ở châu Illinois ưng chuẩn một khoản quyết nghị để cho các nhà đại-biểu bỏ phiếu tối tinh hoặc tuần tới, hoặc cứ để bản luật cấm rượu. Trước châu Illinois, châu New York cũng đã quyết nghị như thế. Xem như vậy, thì biết rằng các châu về miền Đại-tây-dương đều đã phản đối bản luật cấm rượu rồi.

Casile ngày 13 Juin 1923

Việc cấm rượu ở Hoa-kỳ

Tin San Francisco. — Các phương cấm cấm rượu ở trên các tàu ngoại quốc đã bắt đầu thi-hành đêm mồi rồi vào hồi mười hai giờ đêm và một giờ. Mọi nơi vẫn yên ổn, không có gì là rối loạn cả. Tàu đến các bải-cảng Hoa-kỳ đều để rượu lại ở dọc đường, hoặc là niêm kín lại.

Việc nước Bảo

Tin Belgrade. — Một liên-đội lính không chịu dự vào việc làm loạn đã bị quân lính khôi loạn đánh nhau với đề đốc và trước mặt khí-giới. Tại Serbie có 80 người vệ-binh giết.

Việc trong các hạt trú binh

Tin Berlin. — Có tin rằng các quan Pháp đã tịch biên 2.000 triệu marks của người Đức chở trên một cái xe ô-tô đem đi giữ tiền phụ cấp cho thợ thuyền đình công.

Trái khoản của nước Áo

Tin New-York. — Trái khoản của nước Áo bán có 15 phút thì hết.

VĂN UYỂN

Tức cảnh ốm

Réo rắt thu kêu bốn góc thềm,
Đã buồn lại ốm nghĩ buồn thêm.
Thần thơ nước bệnh hồn sinh yếu.
Quán quí thành ma thế vẫn bền.
Chống mặt ghé trông trời đất cũ.
Vàng dầu riêng giáo để gian riêng.
Vì ai khóng nhẽ thua thầy cũng.
Đọc sách ngồ đau bệnh cũng êm.

Vịnh cái vườn hoa

Theo đòng khe chảy tới vườn hoa.
Bầy đặt khéo ai khéo khéo mà.
Trăm gốc cây trăm mùa một mát.
Bốn bề tường học nọ ba ra.
Nguồn đào lạc lối quên về tục
Gió bướm mê hồn để mấy ta.
Uớm tới chỗ ông đà biết thú
Non Thai nào phải ngại xông pha.

Cảnh-viêm, Đinh-gia-Hân.

HÀI ĐÀM

Lại chuyện tết mồng năm

Ông phán bảo bà phán: « Á mẹ nó này! Mồng 5 tháng 5 năm ngoái, me nó mua ngải cứu lắt con chó (Nhâm-tuất); thành thoảng tôi đau bụng lấy uống là khỏi liền! Thế mới biết lá hái mồng năm có điều hay thật!

Bà phán tưởng ông phán thấy sắp đến tết Đoan-ngọ đi mua nước để mua ngải cứu, bà phán bèn nói:

— Ấu năm nay, tôi cũng định mua ngải-cứu để lắt vài con lợn (Quý-hợi) cho thầy nó dùng đấy.

— Thế thì me nó mua thêm mấy thứ lá nữa để tết cho tôi mười con lợn.....

*

— Mua thêm lá gì? Mà tết làm gì lắm lợn thế?

— Là mà để, là cối xay, là huyết-dụ.....

Nói đến đấy, bà phán đấy, bà phán ngượi ông phán một cái trưởng xiên nhà!

Yên *sơn.*

Tin Trung-hoa

Ngày 8 Juin 1923

Hương cảng đặc điện

Tôn đại-nguyên-soái đã tới Bắc-kinh để đốc-chiến. Quân Hòa-sáng-Trí đã chiếm xứ được Hà-nguyên.

Tin Thượng hải

Tại Thượng hải có tiếp được tin của một vị yếu-nhân ở Bắc kinh gởi đến rằng Lê-nguyên-Hồng thấy thời-sự nhiều nỗi khó khăn, và Tào-Côn lại đang vận-động về cái vấn đề tổng-thống, bởi vậy Lê đã quyết định cùng Tôn-trung-Sơn khai quốc-sự hòa-bình hội-nghị. Trong ngày hôm nay có lẽ đã viết thư cho Tôn-trung-Sơn.

Đảo-các phái

Đảo các phái sắp thông điện cho toàn-quốc không nhận Trương-sinh-Hoa làm tài-chính tổng-trưởng và cảnh-cáo cho bọn ngân-hàng biết mà đừng cho vay tiền.

Việc Lâm-thành

Bọn thổ-phỉ Lâm-thành càng chính-phủ đem-phán, hai bên chỉ tranh nhau có một yếu-điểm là: bên chính-phủ thì bắt thổ-phỉ hãy tha những người bị bắt trước mà bên thổ phỉ thì yêu-cầu chính-phủ trước hết hãy phải rút quân về.

Tin Khang-hữu-Vi

Trương-tác-Lâm khẳng-cự không cho Khang-hữu-Vi sang giảng học ở Pogng-thiên. Trong thư có câu rằng: Một người phản Chính-phủ như Khang-hữu-Vi ngày nay còn đến đây làm chi!

Ngày 9 Juin 1923

Hương-cảng đặc-điện

Tôn đại-nguyên-soái đã tới Huệ-châu để đốc-chiến. Quân Quảng-tây lại chiếm cứ được Đức-khánh.

Tin Ngô bội-Phu

Ngô-bội-Phu nói chuyện với mọi người rằng: phàm việc chính-trị ở Bảo-kinh, quyết không hỏi đến. nhưng đang bây giờ mà tiến hành cái vấn đề thống-thống thì tất phải có lực phản đối.

Tin Trương-tác-Lâm

Lê-nguyên-Hồng triệu Trương-thiện-Tăng vào phủ để bàn khôi phục Trương-tác-Lâm quan hoàn vấn-đề. Lê định trước hãy phát-biểu cho chóng thành Phọng-Trực bỏ nghị và định hãy tạm-hoãn không điện cho Ngô-bội-Phu vội.

Phát phần thưởng

Tại Quảng uyên (Cao-bằng)

Vào hồi năm giờ chiều hôm 10 Juin trường Quảng-uyên đã làm lễ phát phần thưởng cho học trò. Năm nay phát ở chợ, trang hoàng một cách rất là rực rỡ. Lễ phát phần thưởng này được long trọng là nhờ quan Đại-quan Phủ, các ông làm việc các sở các ông quản đội Tây Nam cùng các thầy chánh-tổng bảo tàm cho tiền mua thêm giấy bút sách vở. Quan Đại lại mua thêm cái đồng hồ cho để thưởng cậu nào được nhất. Đến 5 giờ, quan Đại đến làm chủ tọa cùng với quan Phủ. Khi các quan đã an tọa thì ông cai Tây sung chức trợ-giáo đọc một bài diễn thuyết bằng Pháp-văn. Sau đến thầy trợ-giáo ta cũng đọc một bài giải bằng quốc-văn. Sau cùng quan Đại cũng nói mấy lời khuyên học-trò cùng phụ huynh học trò, có quan nhờ dịch ra tiếng ta. Lễ phát phần thưởng năm nay được vui vẻ thêm lên là nhờ ông Phán Nhân đem mấy bát ra, cứ mỗi lần thầy giáo đọc hết tên các học trò được thưởng trong một lớp thì vặn mấy hai mươi năm phần trăm, hiện thời các mỏ dầu trong nước khai-thác đã cấu hết, cứ các nhà chuyên-môn nghiên-cứu, chiều theo cái ngạch tấn hóa dầu mỏ trong nước Mỹ hãy giờ mà tính thì chỉ trong hai mươi năm nữa là dầu mỏ nước Mỹ phải dùng đến khánh kiệt, còn các mỏ dầu ở về các chỗ khác trong thế-giới, đối với các nước tiến-hóa dầu mỏ trong các chỗ khác toàn thế-giới, lại có thể ứng dụng được tới hai trăm năm mươi năm. nên vì cái sự nhu-yếu ấy nước Mỹ không khỏi không phải hết sức ra ngoài đành cướp lấy cái lợi quyền mỏ dầu ; từ sau trận Âu-chiến về phần nước Mỹ, bồi khoản có thể phòng khi được, tinh thần có thể phòng khi được, quyền quản-lý các công việc khác trong quốc-tế đều có thể phòng khi được, duy cái quyền nhượng đất mỏ dầu thì thật khó mà phòng khi quá ; dương khoảng tháng November năm 1919, quốc-tế liên-minh quyết định đem cái mỏ dầu Mossoul giao cho nước Anh quản-lý thay chánh phủ Mỹ đã từng đề xuất kháng nghị nói nước Mỹ tuy chưa gia nhập quốc-tế liên-minh, nhưng vẫn là một nước hiệp nước trong lúc chiến-tranh, thì nước Mỹ đối với sự quyết định cái quyền quản-lý công sở quốc-tế trong hòa-nước cũng có cái quyền lợi được tham dự, phàm những sự quyết định chưa có chánh-phủ Mỹ đồng ý, sau này nước Mỹ đều không thừa nhận, đó là cái điều tiếng thứ nhất nước Mỹ chống nước Anh tranh chấp về cái vấn-đề mỏ dầu.

(*Còn nữa*) X. dịch thuật

Một cái mục-đích cạnh-tranh

của các cường-quốc ngày nay

(CÁI MỎ DẦU MOSSOUL)

Hiện nay liệt-cường Âu Mỹ đương có một cuộc cạnh-tranh khiến cho các nhà chính-trị, các nhà ngoại-giao vất hết óc, hèo hết gan mà hình như vẫn chưa giải quyết được là cái cuộc cạnh-tranh về dầu mỏ vậy. Sao vậy ? vì dầu mỏ là một thứ nhiên-liệu rất nhu cho mấy thứ công nghiệp lớn và hết thảy các việc vận-tải giao-thông, gần đây những máy bay tàu bay, tàu ngầm, tàu trượt xe tăng, xe ô-tô càng ngày càng nhiều, cự cần dùng dầu mỏ cũng càng ngày càng thêm lên mãi ; nước nào không chiếm được lắm mỏ dầu thì không sao tạo thành được một nước đại-công-thương-nghiệp. Nhân thế mà cái nẫu đất Mossoul là cái khu xuất sản các mỏ dầu lớn nhất trong thế-giới này bèn thành ra một chỗ đuổi hươu chung của cả các cường-quốc ; cái vấn-đề cận đông có đi thành ra một cái trung-tâm-điểm việc ngoại-giao trong quốc-tế bây giờ phần nữa cũng vì cái duyên cớ dầu mỏ vậy.

Cái mỏ dầu Mossoul trước khi chiến tranh, nước Anh cùng nước Đức đã hiệp định với nhau đặt một cái công-ty dầu mỏ tại Mossoul trong đó 5 phần nước Anh chiếm ba phần tư, nước Đức chiếm một phần tư ; tác-ty chính phủ Thổ-nhĩ-kỳ (khu đất ấy thuộc về nước Thổ nhĩ-kỳ) đã chiếm hữu công-ty đó được quyền khai thác mỏ dầu Mossoul. sau vừa gặp sự chiến tranh nổ bùng ra, nên cái điều ước nầy không thông qua trong quốc-hội Thổ nữa ; đến năm 1916 nước Anh cùng nước Pháp mộtước cả Mossoul cho nước Pháp, đến năm 1918, nước Anh cùng nước Pháp lại hiệp định đem Mossoul đổi thuộc về nước Anh, nhưng đến khi tan cuộc chiến-tranh, bắt đầu mở bàn hội ở Ba-lê thì nước Pháp lại kiên chấp không chịu để cái mỏ dầu ấy hoàn toàn nhượng cho nước Anh, tranh chấp đến hơn một năm, mãi đến năm 1920 các nước cùng nhau thương-nghị định cái điều ước đối với nước Thổ đem cả cái vấn đề Mossoul vào trong cuộc thương nghị ấy, kết cục định do quyền quốc-tế-liên minh ấy-nhiệm cho nước Anh quản-lý thay, một mặt lại do nước Anh cùng nước Pháp thỏa đinh cái hiệp định về mỏ dầu, nước Anh thì đoản hứa nước Pháp được kế thừa cái cổ-phần của nước Đức ở trong công ty dầu mỏ, tức là đối với cái quyền-lợi dầu mỏ Mossoul, nước Anh hưởng ba phần tư, mà nước Pháp hưởng một phần tư vậy. Song công-nghiệp dầu mỏ ở nước Pháp chưa được phát đạt lắm, cái tổng-hàng công ty dầu mỏ Mossoul lại đặt tại Luân-đôn, các cổ đông nước Pháp không tiện xem xét được, thành ra cái cách giải-quyết như thế, hoàn-toàn thống-trị chỉ về nước Anh cả mà nước Pháp cũng chẳng ấu thua gì mấy tí.

Trong khi ấy nhân vì nước Mỹ đã thiết ra ngoài cuộc hội-nghị, đối với sự quyết định cái vấn-đề dầu mỏ Mossoul thấy-chung chưa từng tỉ-tê dự đến. nhưng cứ đây cái cuộc kinh-tế về phương-diện Sản-đông quan hệ về tiền đồ lợi ích của nước Mỹ cũng có phần mật-thiết, tuy từ trước đến giờ, nước Mỹ vẫn thanh minh không can dự tới việc Âu-châu, mà cái tình hình kinh-tế Âu châu nếu cứ loạn mãi như thế nầy, nước Mỹ chẳng cũng không sao phòng khỏi được ; và nước Mỹ hiện thời tay chiếm có bốn mươi phần trăm dầu mỏ trong thế-giới, mà cái ngạch tiến-hóa dầu mỏ ở trong nước lại chiếm nhiều quá cái ngạch sinh-sản dầu mỏ ở trong nước tới hai mươi năm phần trăm, hiện-thời các mỏ dầu trong nước khai-

Giới thiệu sách mới

Sách « CHÍNH - PHÁP YẾU - LƯỢC »

Của ông NGUYỄN-VĂN-ICH

Thư-ký ngạch tòa Sứ Bắc-kỳ

Bán tại nhà soạn-giả và Đông-kinh Ấn-quán

Giá : 1 $ 00

Có theo như trình-độ dân các nước văn-minh đời nay thì việc chính-trị và pháp-luật trong nước là những điều thường thức làm mỗi người quốc dân ai cũng phải am hiểu cả ; có thế thì mới hòng được tham dự chính-quyền, lấy pháp-luật mà đứng-bộ lấy thân-mệnh thì-sản sau mình, không ai có thể bắt-hiếp ai, không ai phải chịu khuất ai mà với ai, mà thành cái tự cảm nội dân văn-minh được ; nhờ đóng kể đến những bậc quan-lại, những hàng tổng-lý là những người có chức-trách về việc chính-trị pháp-luật thì cần có lý-do lắm thông thuộc chính-trị pháp luật mà đem mạo muội nhận lấy cái chức-trách ấy bao giờ. Song khốn về một nỗi là việc chính-trị pháp-luật trong nước phiền phức biết là bao, nhân là ở vào cái thời đại văn minh này thì chính trị pháp-luật nước nào cũng muốn điều mỗi, chứ nhẳng máy mươi tờ, chép hàng mấy trăm pho, không có dân thường không sao mà am hiểu hết, mà đến những người có chức trách về chính-trị pháp-luật là những quan-lại tổng-lý cũng chưa chắc đã được thế gọi là không thuộc ; mà đã không thông-thuộc thì làm việc không sao khỏi có điều vật quyền trái phép, làm ích cả công việc trong nước, lo lại đến quyền lợi nhân-dân. Bởi thế về việc chính-trị pháp-luật, có kho văn đọc gồm nhà-nước, có sách chuyên-môn của các nhà nghiên-cứu, mà người ta thường soạn ra có những sách yếu-lược để tiện cho độc-giả đỡ mất thì-giờ, đỡ lại có cần trong lúc hiện sự cần thời, thật cũng giúp cho đường tri-thức và việc tri-an trong nước nhiều lắm.

Chính-trị pháp luật nước ta kể đến bây giờ cũng đã mấy phiền phức lắm, mà người nước mình vẫn còn quan-cái thói đại « chữ-nhân bất nghị ti lính » và « dân-gian bất cầu độc luật », chưa mấy người chịu lưu-tâm giảng cứu đến cho được mười phần thông hiểu hay bỏ lại hư thực cũng có ; đến hàng tổng-lý thì có người ngoài ba chữ kỳ đã cũng không biết gì với gì nữa, có gỗ lắm là miệng đọc say vẫn, thông được ở tờ

khai tờ trình, biểu được cái đạo trật đạo sắc, thế đã vào bậc « thượng-đẳng » tổng lý rồi ; Ấy cái quan niệm người mình đối với chính-trị pháp luật như thế, mà nếu rủ đề a nyuên từng bộ luật thư, từng tập quan báo tới cho ai xem, cho ai hiểu, đã không xem không hiểu nhưng lại pháp luật là thế nào cả, không tránh là nhiều người làm trái việc bậy-bạ mà khiến cho nhân-dân thị hại, việc quan dính trị, cái nặng « nhà hành bất lực » và cái câu chế trách « tư-tưng cầu-thả » là cái xấu chung cho cả hàng tổng lý ở xó xa bây giờ, mà nói cho đúng hơn thì đã thường quan trường mình cũng không khỏi có người mắc phải cái điều tiếng ấy.

Ông Nguyễn văn-Tố soạn ra quyển sách này là cốt về một cái mục-đích giúp cho những người có chức trách về việc chánh-trị pháp luật đề hiểu, đề nhớ, đề tra-cứu trong lúc bộn bề sự làm thôi. Có coi bài tựa của quan cai-trị René Crayssac ngài có nói : « Sách này là sách rút các lệ luật lại cho gọn đi, xếp đặt cho có thứ tự, thích dịch cho rõ ràng văn văn » và bốn chữ « Chính pháp yếu lược » tên sách của ông Thượng Đào viên Phạm-văn-Trụ đặt cho thì đủ biết vậy.

Soạn giả tuy tuyên bố là để giúp các hàng tổng lý trong việc hành chính, nhưng thiết tưởng đề giúp các hàng quan lại-dụng không được, mà nếu quốc-dân mình muốn tham cứu tư cách một dân văn minh thì ông nên có cái thường-thức trong quyển sách này.

B.Q.

Bằng So-học Pháp-Việt

Trường Lang-sơn :

So với các thi-sinh các hạt khác thì thi-sinh ở Lạng-sơn nên lấy làm sướng non là trong số 110 người, được những 42 người đỗ tuyển. Danh sách đăng như sau này :

Nữ ban : Cô Nguyễn-thị-Thanh.

Nam ban : MM. Phạm v Lý. Bùi nguyên Ấn, Hoàng-v.-Khoẻ, Nguyễn-đình-Dang. Thành-ngọc-Bảo, Ng hữu-Bloh, Trần-quốc-Hanh Ng-đức-Huy, Trương-đức-Lũ Ta-v-Dần, Hồ-v Quỳnh, Hoàng-quang-Bật, Dương Bưu, Hà-v Tự, Vũ duy-Trang, Nông-ích Hinh, Ng-ngọc-Thanh, Chu-quế-Lâm, Pol-văn-Đình, Ngô-lương-Ngữ, Ng-v-Hiền, Quách đình-Phúc, Trần-v-Hinh, Nông-v-Mỹ. Ng-nữu-Hoàn, Ng-tự-Hoàng Ng-hữu-Luận, Ng-văn-Kim, Ng-v-Tích. Ng-quang-Huy, Đỗ-trọng-Long Ng-đạo-Ngạn, Ng v-Ngữ, Phan nữu-Phương. Phan quang-Tông, Ng-ngọc-Thắng, Lưu-v-Thiện, Tr-ần-trọng-Thiệp, Dương-văn-Thọ, Trịnh-v-Trang, Ng-v-Xương.

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Khán-tinh ngẫu-lục
Kim tú Cầu
(Tiếp theo)

Tú Cầu nói : trăm lạy sư-cụ, bảy giờ thân con cô-độc, quê nhà xa cách, biết làm sao mà thân con cho thỏa, rồi lại dầu sư thỉnh phép, nhờ đức từ-bi, thân nầy bạn với cỏ-cây cũng vừa.

Bà sư cười nói rằng : nhà sư tu-hành, chỉ biết cứu nguyện cho chúng-sinh, tiêu-diệt tội-chướng, chớ thân-oan tiết hận thời sự-tình của thế-gian, bà nên cậy kẻ khác mới xong.

Tú-Cầu nghĩ thầm trong dạ lại tới khó nỗi, nước đâu việc chưa thành tựu mà lại gặp con nguy-nan khác nữa, thôi thì thà nghe lời sư cụ nương náu một buổi để dợi tin trong Kinh ra sẽ hay, nghĩ thôi, lại cái lạy bà sư xin lưu cư tại đó.

Bà sư nói : Nam mô a-di-đà-phật, tôi cho tiểu-đạo cây đưa bà sang bên Linh-Bảo tự mà ở, xảo dây quân gian-ác đã tỏ lối ra vào, e rằng nay mai không khỏi lậu tiếng chẳng hiền, thành ra sự niềm khích cho nhà chùa, mà chẳng nhiều điều bất lợi cho bà.

Tú-Cầu cảm tạ, bèn theo người tiểu-đạo nơi con đường nho nhỏ trong rừng mà đi, cây cối um-tùm, sỏi sành lởm-chởm, người tiểu-tạo thời đi quen chân-không lấy làm bỏ nhọc, chỉ duy Tú-Cầu thời mỗi bước mỗi thò-thạn, ngập ngừng đi không nổi, xưa nay bàn chân ngà-ngọc không lia bỏ giầy dép ra ngoài, nay gặp cảnh truân-chuyên, trăm chiều phiền não, ruột tằm muốn đứt, bước đường thêm đau.

Người tiểu-đạo nói : thưa bà gắng tới, kẻo từ đây qua đó còn xa lắm, đừng-đình thở ra này, kẻ không chùa chiền đến nơi.

Tú-Cầu thở ra không nói gì lại gượng-gạo đi, đi được mấy bước lại dừng, rên rỉ hỏi tên Người tiểu-đạo nói : kia cái lầu-tranh bên đường, chúng ta hãy tới đó tạm nghỉ cẳng đặng.

Tú-Cầu nói : nhà ai thế?

Tiểu-đạo cười nói : liều-tranh của bọn làm đất rầy đó

Tú Cầu nói : tử chúng ta vào đó mà xin bát nước uống kẻo mệt lắm.

Người tiểu đạo lại cười sặc-sặc liền mà nói : bà khát nước lắm ư? Ở đây làm chi có nước, liều không bỏ vắng, tối lại nếu có người đến gán thôi.

Tú-Cầu ngọc-ngẩn, cũng tự buồn cười cho mình, không bao giờ được chân ra ngoài, mà biểu thầu cái thì lần lần cầu kể thôn-trang, nên chi lời nói chẳng nhập thời vẫn chẳng nào.

Khi hai người bước vào lều ngồi trên một cái chõng bằng tre thấp thấp, một bên lại có một đống rạ khô và ba ông núc đề nghiêng đề-ngửa giữa đất.

Tiểu đạo chỉ đống rạ khê cho Tú-Cầu bưng miệng mà cười.

Tú-Cầu nói : Cái gì thế?

Người tiểu-đạo nói : rạ đề đun nước đó.

Tú-Cầu nhìn quanh bốn mặt, thấy toàn những núi-non lổ-nhổ, cây cao bóng rậm, cảnh rất tịch-mịch, bỗi trông đến cái thân thế của mình vinh-hoa phù-quí như một giấc mộng đêm xuân, chôm mây tan-tác, danh phận lỗ-lăng ; song thân gióc bề bèn trời, có hay con đến nỗi này gian-nan, bất ngày nào cho hội hiệp một nhà, lầm lòng thương nhớ biết là có ngoài; trong khoảng yên lặng chỉ có tiếng ve ngâm vượn hót hòa lẫn với tiếng than khóc tỉ-tê, nghe rất thảm.

Người tiểu-đạo lại nói : bà nên bớt con buồn rầu, gắng dạy mà đi, ở đây đường sá quanh-quế, sợ tụi phá rầy nỗ-hồn-hão lắm, chậm-trễ không nên.

Tú-Cầu nghe nói lại càng giật mình kinh hãi như con chim bị nỗ, mà sống sót lại cả đới chỉ sợ xoang nhầm mắt tên. Chân chồn gối mỏi, bước thấp bước cao, theo người tiểu đạo quanh co dặm nọ đến lối kia, mồ hôi nước mắt tuôn ra dầm dìa, mãi đến một trời chênh chếch mới trông thấy cửa chùa Linh-ẩn thời nàng 16-Cầu đã nhọc mệt quá đỗi, không thể đi ngay vào chùa được, bèn ngồi thịch xuống gốc cây cỏ thụ tựa mình vào trên đống đá mà thở.

(Còn nữa) Đạm-Phương, nữ-sĩ Hué

VIỆC HANOI

Giá bạc. — Kể từ ngày 16 Juin 1923, giá bạc ở nhà Nhà-nước định là 8 f 16

Thị-giá quốc-trái — *Ngày 16 Juin 1923* : 3 °/. 57.75 — 4 °/. 1918 60,70 5 °/. 1915-1916 74,75 — 5 °/. 1920 88 20. — 6 °/. 1920 86,50.

Tin tàu — Tàu *Lieutenant de Mississy* tới Saigon ngày 16 Juin 1923, hồi 18 giờ.

Tin đường sá. — Đường số 12 ở Ninh-bình đi Nho-quan thì nay đã dùng cách tạm mà giao thông được rồi, nhưng đường vẫn còn lầy.

Đường số 59 chợ Gành đi Nho-quan bị trôi mất mấy cái cầu thì chừng cuối tháng này sẽ giao thông được là nhờ về mấy cái cầu bắc tạm.

Đường Chúc-sơn đi Ba-thá và chợ Bỏ đi Tiên-lữ vì làn lắm không đi ô-tô được.

Hội chợ Hanoi. — Vì việc cho thuê các gian nhà bán hàng tại Hội-chợ năm nay thì Hội-đồng định tăng giá như sau này :

Khu A		
16 gian mỗi gian		30 p.
6	—	40 p.
4	—	60 p.
Khu B (tức là khu A A cũ)		
4 gian mỗi gian		80 p.
20	—	50 p.
Khu C (tức là khu B cũ)		
14 gian mỗi gian		20 p.
Khu D (tức là khu E cũ)		
1 gian		60 p.
3	— mỗi gian	50 p.
10	—	30 p.
10	—	25 p.
24	—	15 p.
Khu E (tức là khu C cũ)		
17 gian mỗi gian		10 p.
Khu F (tức là khu D cũ)		
34 gian mỗi gian		6 p.

Tiền cho thuê năm ngoái được 2.986 p.
— nay số được 4.234 p.
Hơn giá là 1.248 p.

Vì việc mở cuộc đấu-xảo thì hội đồng định trích ra một số tiền 1.000 p. Những đồ nào được đấu-xảo thì bản-báo đã đăng trong một số trước rồi.

Ngày chủ-nhật 17 Juin

CUỘC ĐẠI HỘI ĐẤU VÕ
Tại rạp Palace

Việc Đinh-quang-Chiểu. — Việc quan phủ Yên-thế là Đinh-quang-Chiểu chúng với đồ-đệ phạm-tội giết mấy người ở trong rừng mà bản-báo đã nói trước thì đang xét tại tòa Thượng-thẩm từ sáng hôm qua. Chúng tả của bên nguyên bên bị có đến 80 người, chiều nay hãy còn hỏi chứng, có lẽ đến tối thứ ba mới xong. Mấy hôm nay người đến xem đông lắm, đứng chật cả Tòa án.

Phát phần thưởng. — Đến sáng mai hồi 8 giờ tại nhà hát Tây sẽ mở cuộc phát phần thưởng trong thể cho học-sinh các trường Tây và các phủ : thường vụ hạng và danh-dự cho học trò các trường Bảo-hộ và các tỉnh nam nữ Pháp-Việt trong thành-phố.

Hội Tri-trí cũng vừa lại cho tin sau này :

Đến chủ nhật này, 17 tháng sáu tây, hội Tri-trí sẽ phát phần thưởng cho học-trò. Vậy xin nhắc lại và mời các ông hội-viên đến dự cuộc phát phần thưởng cho được đông và trang-trọng.

RAO GIÁ THỰC CAO

Quốc-trái bất cứ năm nào, hàng to, mà mang đến bán cho bản-hiệu, sẽ tính một giá rất cao.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu Fonderie Tonkinoise
39, Phố hàng Quat, Hanoi
3659

Một quyển tự-vị về Địa-dư nước Việt-Nam. Quan Toàn-quyền vừa thông-tư cho các quan thủ-hiến ba xứ Bắc Trung Nam tâm kỳ một tờ cha-tri về việc soạn một quyển tự-vị Địa-dư bình thể và lịch-sử nước Việt-Nam. Đại khái ngài nói rằng trong Địa-hạt hiện đương soạn bộ ấy, chia làm ba quyển, chia từng tỉnh, phủ, huyện, châu, tổng, xã, thôn. Dưới mỗi tên lại nên thêm một đoạn về địa-dư nhân-chủng, kinh tế, lịch sử, khảo cổ học nay là mỹ-nghệ học và lại biên cả tên tỉnh phủ huyện từ thế-kỷ mười lăm đến giờ. Ngài lại nhờ các quan thủ-hiến từ cho các quan cai-trị dầu tỉnh kê cho một cái sổ các phủ, huyện, châu, tổng, xã, thôn, để gửi về trường Bác cổ. Sổ ấy phải kê tên chữ và tên nôm những tỉnh, phủ, huyện, châu, tổng, xã, thôn, vừa tiếc bằng chữ nho hoặc chữ nôm và chữ quốc-ngữ, riêng từng tỉnh theo như cái mẫu để làm ở tỉnh Bắc-ninh và tỉnh theo đây.

Sau nữa là một cái biểu kê tổng tỉnh và theo thứ tự a b c, có thôn xã và những thôn nằng xã lấy thuộc về huyện nào phủ nào.

Việc biên chép ấy rất nên cần thận.

Cuối tờ cho-tri ấy quan Toàn-quyền lại dặn nên gửi các giấy đến trường Bác-cổ trước ngày 1er November 1923.

Phòng khám bệnh

Của quan Thầy Thuốc tây

Phố hàng Điếu nhà hỏa (Rue des Pipes) số nhà 8 ở Hanoi.

Ngày nào cũng khám bệnh từ 10 giờ sáng đến 12 giờ trưa, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng riêng người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.
c. 3663

Cuộc chơi bóng Kim Vân Kiều. — Bản quán nhắc lại rằng đến chiều thứ hai 18 Juin, hồi 6 giờ, mời các ngài đến dự hội bàn việc chơi bóng Kim Vân Kiều tại hội Khai trí tiến đức.

Thi bằng tú-tài tây. — Các thí-sinh Annam ta được bốn người trúng tuyển về ban Toán-học (phần thứ nhì) là :

MM. Ng-v Giao, Trần-trọng-Khôi, Đặng-bửu-Nhã Vũ-đỗ-Thìn. Bản-báo có lời mừng các ông tú mới.

Danh sách các cô các cậu trúng tuyển bằng Sơ-học. — Bản-báo có tiếp được từ của mấy người trúng tuyển Sơ-học Pháp-Việt chỉ-chính lại những tên đăng lầm. Sự lầm ấy là cố nhiên, thế nào cũng không khỏi được, phần tại nhà in bận quán, phần tại các bảng yết không đánh dấu được rõ ràng. Cho được khỏi cải chính vật mỗi ngày vài tên, thì bản-báo định rằng đợi cho đến khi các hội-đồng các nơi đệ sổ về nhà Học-chính, bản-báo sẽ kiểm soát lại một lượt rồi sẽ cải-chính cả làm một lần. Song trong sổ các cô các cậu thi đỗ vừa rồi, tên sai in không được đúng thì cứ viết giấy cho bản quán biết, để cho tiện việc soát lại.

Thi tốt-nghiệp trường Cao-đẳng Pháp-chính. — Sáng hôm qua tại trường Cao-đẳng Pháp-chính đã bắt đầu thi tốt-nghiệp từ 7 giờ. Tất cả hai bar, option droit và option finance được 20 người ứng thi. Đầu bài thi như sau này :

De la preuve des obligations en droit français et en droit annamite

Bài thi sáng hôm nay như sau này:

Option droit

Droit et contentieux administratif Indochinois

Dire à propos de la compagnie française du chemin de fer de l'Indochine et du Yunnanm comment est intervenu le contrat de concession, quelles sont les obligations et les droits des parties contractantes, quelles sortes de litige peuvent naître soit entre la compagnie et l'administration, soit entre la compagnie et le public et indiquer les tribunaux compétents pour les traiter.

Opt on finances

Droit administratif

Dire comment est réglementée la voirie en Indochine et de quoi elle est composée. Eudier les droits et charges du public et des riverains en insistant plus particulièrement sur le droit de s'alignement et la charge de l'alignement.

AI MUỐN MUA

Các thức bàn, ghế, tủ, các đồ dùng trong phòng đọc sách văn văn.

Ai mua xin đến hỏi M. Wilkin là quan nguyên Nam-chánh Hà-thành, tử buổi chiều từ 3 giờ đến 5 giờ ngày nào cũng được, tại ngõ Vong-Đức, số 1. 3612

Thi tốt-nghiệp Cao-đẳng Nông-Lâm. — Ngày hôm qua, 15 Juin 1923, tại trường Cao-đẳng Nông Lâm đã bắt đầu thi tốt-nghiệp.

Các bài thi như sau này.

Ngày 15 Juin :

Botanique Systématique et descriptive

La Feuille — Morphologie externe et interne — Fonctions.

Comment l'agriculteur ou le forestier interviendra-t-il pour favoriser le rôle de la feuille. Donner des exemples

Génie rural

L'Irrigation — Bai — Différents modes d'irrigation

Ban Lâm-chính

Sylviculture. — La Futaie-Jardinée.

Ban Nông chính

Agronomie — Le Maïs

Ngày 16 Juin

Ban Lâm chính

Rapport de tournée.

Un agent technique en service rend compte à son chef de direction sur la tournée effectuée dans les pinerales de Yen-lập (Quảng-yên), ce qu'il a constaté et ce qui lui paraît être proposé comme améliorations.

Ban Nông chính

Visite de la Concession de Sontây de M. Borel.

Cultures et élevages. Critiques

Bắt đầu từ chiều thứ hai thì thí vấn-đáp tại trường Cao-đẳng tại phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert)

Muốn bán 1 cái nhà số 108, Quai Clémenceau, và xe automobiles cũng các đồ để chứa xe auto. Hỏi tại số 28 cùng phố ấy. 3606

Ở đâu cũng vậy. — Kỳ thi Sơ-học tại Bắc-kỳ vừa rồi, ai cũng phải kêu rằng bài đề khó mà bội-đồng sát-hạch lại có ý nghiệt, có nơi mười phần không được một phần trúng tuyển, có trường-học trò không được lấy một người thi đỗ, vậy mà ở Trung-kỳ là nơi bài thi không như bài thi ngoài Bắc, mà năm nay cũng thấy kêu là nghiệt. Bản-quán có tiếp được một bức thư ở một tỉnh phía nắc Trung-kỳ phàn nàn rằng trong số ba phần học trò đi thi mà không mất hơn hai phần vì không nghe rõ bà đầm đọc âm tả.

Nhưng nếu ngài viết bức thư ấy mà rõ cái nỗi thì ở Hanoi thì không biết ngài phàn-nàn cho học-trò là đến thế nào.

Một trận sấm sét dữ dội. — Chiều hôm qua hồi quá 3 giờ, ở thành phố bỗng nổi cơn mưa như trút nước, sấm sét dữ dội, khiến cho đèn điện phải tắt đi một hồi lâu, nhất là ở phố Cửa-đông và phố hàng Bông thì cây bị đứt cả.

Lúc bấy giờ, ở đầu hàng Bạc có một người hàng đó bị sét roj ở bên mình, thì ngã lăn ra cảm cả mặt mà mê cả người, nhưng tạm lúc lại lúc tỉnh dậy không việc gì.

Lại có tin đồn rằng cũng lúc mưa to gió lớn ấy sét có đánh vào bàn thờ ông vải một nhà Sét, tự-do vàng, nhưng chưa hỏ được là ở nhà nào.

Ấn-độ với Ấn-độ. — Đêm hôm qua hồi 0 giờ, có một người con gái ở Bạch-mai tên là Phạm-thị-Huệ, 17 tuổi, lên xó Cầm hàng Trống trình rằng chồng Ấn-độ của mụ bị một tên Ấn-độ khác đánh chết.

Sở Cẩm liền phái một người cảnh sát Tây xuống, khi đi đương gặp một cái xe tây, xe người Ấn-độ bị thương ấy lên và có một người đàu-bà là chị vợ đưa đi, sở Cẩm xét ra người Ấn-độ ấy bị trọng thương ở đầu, nên đã cho đưa vào nhà thương.

Y-khoa bác-sĩ Sarraillé

D. Phó Thủy-nhuận. — Giấy nói số 396

Trị nghiệm: mắc mà, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang mai, bệnh tiểu.

Bệnh lậu đe dậy, đau ruột.

Bệnh con bé

Nói được tiếng Annam, không phải dùng thông-ngôn. Thứ ba, thứ bảy, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ chiều.

Trừ ngày chủ nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 sáng đến 12 giờ trưa, có hẹn ngoài giờ cho bệnh nhân đến chữa.
3680

Thi bằng tiểu-học Tây. — Kỳ thi bằng tiểu-học Tây (Brevet élémentaire) về nữ ban thì hôm nay đã xong cả rồi. Các cô được vào kỳ vấn đáp ngày hôm qua thì trúng tuyển cả là :

Melles Nguyễn-thị-Giệc, Nguyễn-thị-Hợp Hoàng-thị Khiêm, Đào-thị Lam, Nguyễn-thị-Nguyệt.

Bản-quán có lời mừng các cô.

Còn bên nam-ban thì hôm nay đương thi vấn đáp, cái bảng kẻ tên vừa mới gián ra, thời có người xé ngay mất, ý đàng là một cậu thi bỏ. Nhưng có lẽ chiều nay thì xong hẳn và có bảng yết những người trúng tuyển.

Tòa Thượng-thẩm. — *Ăn trộm bò.* — Tên Phương văn-Bách bán thịt bò, ăn trộm một con bò con của một người tên là Phan. Nhưng con bò con ấy lại tìm được về với con bò mẹ. Hôm sau tên Bách lại đến dinh chực ăn trộm lấn nữa thì người chủ bò bắt được. Tòa Nam-án lỉ h Hưng yên phạt tên Bách 3 tháng tù. Nguyên trước tên ấy đã phải 1 tháng tù án treo. Nay chưa hết hạn xóa án treo lại phạm việc ăn trộm nay thì tội tù 1 tháng ấy phải chịu nữa là bốn. Tòa Thượng-thẩm y án.

Của bạt không tha. — Làng tên Ng văn-Cọ có mua gỗ để chữa chùa lại. Tên ấy đêm ra ăn trộm gỗ đem về nhà dùng. Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt tên Cọ 10 ngày tù và bồi tiền ấy phải bồi 2 đồng cho nhà chùa. Tòa Thượng-thẩm y án.

Sản phiếu quốc-trái của làng. — Tòa Nam-án tỉnh Hải-dương phạt tên Mạnh-đình-Thước là lý trưởng về bật Thanh-hà 20 đồng về tội bán phiếu quốc-trái của làng không ưu phép, và bắt phải bồi 50 đồng trả làng. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tiền, nhưng cho bớt treo và tha cho tiền bồi thường vì xét làng tên ấy cũ bán lấy tiền tiêu việc công.

Án cướp. — Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt tên Lương-văn-Hội 4 năm tù và những tên Phạm-Ruẫn, Ng Bảo, Tạ-Trí, Phạm-Bs và Ng-Học mỗi tên 3 năm tù về tội ăn cướp và bắt những tội-nhân phải bồi 100 đồng cho nhà sư-cả. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tên Hội, tên Trí và tên Bs, còn những tên khác thì được tha vì xét không đủ chứng cớ làm tội.

Đánh lẫn nhau. — Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Ng-v-Uông, Trần-ngọc-Ước, Đỗ-đăng-Bảo, Trần-văn-Bắc và Trần-văn-Thức mỗi tên 7 đồng án treo và bắt tên Uông và Ước phải bồi 10 đồng cho lễ tên khác. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tiền án treo và xóa tiền bồi thường.

Đánh người gặp tay. — Tòa Nam-án tỉnh Nam-định phạt tên Trần-v-Chức và con là tên Trần-v-Thuân mỗi tên 6 ngày tù về tội đánh một người tên là Trần-v Hòa bị thương gẫy tay nhưng cho được hưởng án treo vì rằng đánh nhau đã năm hôm mới đi kiện và bắt bên bị phải bồi 15 đồng cho bên bị-can. Tòa Thượng-thẩm y án.

Gỡ sức đĩa. — Tòa Nam-án tỉnh Thái-bình phạt tên Ng-hữu-Thiện 10 tháng tù và 50 đồng về tội gỡ sức đĩa. Tòa Thượng-thẩm y phạt tiền và giảm tội tù xuống 6 tháng.

Đang-tàng kẻ làm xằng. — Một người lý-trưởng đến khám nhà một người trong làng nấu rượu lậu. Tên Ng-văn-Thuyết là chánh-tổng người lý lấy thế làm xằng bảo tên nấu rượu lậu đập phá và đem tấu tên những tang vật đi. Tòa Nam-án tỉnh Hưng-yên phạt chánh-tổng Thuyết 20 đồng, Tòa Thượng thẩm y án.

Lừa người lấy của — Tên Nguyễn-thượng-Khang và em là tên Nguyễn-thượng-Quảng về hạt Từ-sơn thông đồng với nhau làm vẫn tự bán ruộng cho một người dân-bà tên là Thị-Hai lấy 260 đồng đem về chia nhau tiêu, đến lúc tái chủ bảo đến nhận chỉ khất quanh sau lời ra thì hai tên lấy không có ruộng mà đòi tiền thì không trả lại. Tòa Nam-án tỉnh Bắc-ninh phạt tên Khang 2 năm tù và 20 đồng, tên Quảng một năm tù và 20 đồng và bắt hai tên lấy phải bồi số tiền lấy trả người bị lừa. Tòa Thượng-thẩm giảm tội hai tên lấy mỗi tên xuống 1 năm tù án treo và y tiền phạt.

Làng mạ người chức dịch bỏ ngăn trở việc quan. — Tên Ng-v-Tuy can về việc nấu rượu lậu phải tịch biên gia-sản. Có lệnh quan huyện Văn-lâm sức về, lý-trưởng đến làm biên bắn kê khai gia-sản của tên Tuy. Tên ấy cũng người nhà là Đỗ-thị-Kỳ ngăn trở không cho biên và lại lăng mạ lý-trưởng nữa. Tòa Nam án tỉnh Hưng-yên phạt tên Tuy 6 ngày tù và tên Thị-Kỳ 7 đồng. Tòa Thượng thẩm y án nhưng cho án treo, vì xét việc lăng mạ không có bằng chứng cho lắm.

Trốn sưu. — Tòa Nam án tỉnh Kiến-an phạt tên Ngô-v-Sứng 1 năm tù và 3 năm quản thúc về tội trốn sưu không có thể tờ thân. Tòa Thượng-thẩm giảm tội tù xuống 3 tháng và tha cho tội quản thúc.

Ăn cắp. — Tòa Nam án tỉnh Kiến-an phạt tên Lưu-v-Phúc, Phạm-văn-Triệu và Vũ-v-Sức mỗi tên 3 năm tù về tội ăn cắp và bắt ký tên ấy phải bồi 81 đồng cho sự chủ. Tòa Thượng thẩm y án phạt tên Phúc và tha cho hai tên kia vì xét ra là con.

XIN NHỜ

Từ chiều hôm nay ; thứ tư là một ngày đại-hội, tại rạp Palace sẽ bắt đầu chiếu phim chuyện người con gái xứ Basque tên là GACHUCHA.

Trong các vai đóng trò có PAOLI là một tay đô-vật giỏi, và CHIQUITO de CAMBO là một tay tài năm quả bóng.

Có PAULETTE RAY thì đóng vai GACHUCHA rất hèo.

Lại có hai bồi rất thú về phim LE ROI DU CIRQUE.

Âm nhạc rất hay.

Đánh trảo vé. — Chuyến xe lửa thứ nhất hôm 16 Juin này ở Đồng-đi Hanoi có xảy ra câu chuyện quê phường bài tây !

Nguyên là có hai mẹ con bà cụ kia, quê ở huyện Thanh hà (Hải-dương) lên ga tỉnh lỵ về đi Hanoi. Tự tay bà cụ đưa 92 xu vào nhà ga lấy hai cái vé. Khi ra cửa bà cụ lấy có đưa cho người làm ga bốn vé rồi lại bước chặt vào giải yếm cho tới khi người *Contrôleur* xe khám vé thì mới đưa ra. Lúc ấy người *contrôleur* xem lại thì thành ra vé cũ ở Hanoi xuống tàu hôm trước, vậy bà cụ lại phải giả 92 xu nữa. Trông chừng hai mẹ con bà cụ này cũng quẫn-bách nhưng may lại sẵn tiền.

Nếu không sẵn tiền thì nghĩ sao ? Vậy có mấy lời nhắn nhủ với kẻ có thói lấy nén chữa, kẻo có ngày. . .

Ng văn-Cải lại cáo

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội Tri-trí. — Hội « Tri-trí » Haiphong sắp mở một lớp học để dạy những học-trò đi thi lấy bằng *Sơ-học tốt-nghiệp* (certificat d'études primaires) để kéo được thầy giáo giỏi để dạy lớp ấy, định 15 Juin 1923 này, thứ khai giảng tại nhà hội-quán, ở phố Đường-Cát (Avenue O D'endhal).

Ai muốn cho con vào học thì bố mẹ phải làm đơn xin, đưa lại nhà ông Phạm-sao-Khuông, n° 90, Rue de Paris, hoặc lại nhà ông Trần-trọng-Kim, n° 18 B, Avenue O D'endhal mà hỏi.

Hội Tri-trí kinh hoạt

Mất cả chì lẫn chài. — Vào khoảng 10 giờ đêm hôm 12 tháng 6, có hai tên Hoa-kiều lẻn mặt bóc lột một người dân bà là Ng-thị-Hòe, bán thuốc phiện ở Hạ-lý, ở gần bến phố hàng Cháo, lấy mất 200 grammes thuốc phiện và 24 p. 50.

Vì chuyện bóc lột này ở giữa nơi thị-thành như thế, nên mấy hôm sọ có nhiều người đến hỏi rằng ở gần phố hàng Cháo có xảy ra một đám vào nhờ ra tay. Nhưng đến nay vẫn ra thời chính là việc này vậy.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cái rạp ô-tô. — Hồi 10 giờ ngày | mà vài năm nay trẻ con nhập học rất | Hội Tin-Lành Đông-pháp. — Cuộc hát lấm phúc tại

SỐ 10.000$60 VỀ TAY AI ?

Kỳ rút số vừa rồi tý nữa thì bản hiệu được trúng một số **10.000** *sau xem ra sai mất một chữ số, tiếc quá!*

Về đến nhà hồi tưởng lại có lẽ số mình chưa đến hồi tấy mà cũng có lẽ chỉ tấy về nghề ảnh mà thôi; nên chi lại càng cố sức làm cho nghề ảnh thực khéo để khỏi phụ lòng các quí-khách chiếu-cố.

Nay kính
TRẦN-GIA-THỤY
Làm nghề ảnh, 18 Rue de la Citadelle
HANOI 3040

Rượu bồ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng:

Chiều nay đợi được phòng của **MONTÈS** *qui ông, có chế nên một thứ rượu bồ đã từng ngự dụng qua rồi hay, đáng nên gia thưởng, truyền lục phê thị gửi cho qui dược-phòng chủ-ông đã tỏ thanh-giá.*

Khâm thử.

[illegible]

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

...Đ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì hiện rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được) để chi tiền giấy quấn khác.
Ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ, hơi có phần chậm hơn.

Cái nạn ô-tô. — Hồi 10 giờ ngày thứ năm, tên Hà-duy-Thức ở phố Amiral Courbet số 29 ngồi ô-tô ở Đồ-sơn về, đến phố Đầu-Cầu thời gặp chiếc ô-tô khác đi ở phía dưới lên, nên xe của tên Thức lại tránh bên kia đường trước cửa hiệu xe đạp Autett, lối rẽ ra ga, và đâm vào cột đèn cho nên bánh đằng trước và cái chắn bùn bẹp dúm. Nhưng may không hại đến người.

Cũng ngày thứ năm, vào hồi 5 giờ chiều, M. Long là chủ rạp hát ở đường Belgique, đi ô-tô đến phố Marseille để phải một đứa trẻ con. Nhưng người ta nói rằng lỗi tự đứa trẻ, vì dại dột đi ở dưới đường cho nên xe ô-tô bấm không kịp mà đè phải, nhưng thương tích không lấy gì làm nặng cả, chỉ phải ở dưới cằm bơi sây sát một chút, M. Long đã ẵm ngay đứa bé đưa về nhà bố mẹ nó.

Thiếu ánh sáng. — Đầu đường Lạng-sơn rẽ ra phố Đường cát đã mấy tối nay không có ánh sáng của đèn điện, vì mấy chiếc đèn ở gần đấy đều tắt cả.

Ta còn nhớ năm nào ở chỗ ấy có xảy ra việc án-mạng vì tranh nước, thì sở Máy-đèn nên mau mau cho người đi chữa ngay mới được, kẻo tối đèn như thế e bất tiện cho người qua lại và rất hỗn-hào về những lúc các cậu nhỏ con nhái cãi cọ đánh đấm nhau vì lấy nước.

HÀ-ĐÔNG

Các vườn Âu-trĩ trong tỉnh. — Ngày thứ năm vừa rồi quan Công sứ Lochaud, quan Thiếu Hoàng-trọng-Phu cùng quan cai-trị Marty, quan lãnh-sự Jaspar, quan đốc-học Hiéroltz, các quan cai trị Détrie, Lagrèze Roques, M. Mazet và các quí phu nhân có về thăm Âu-trĩ viên làng Phương-trung và Thanh-liệt.

SƠN-TÂY

Cái nạn ô tô. — Chiều hôm 13 Juin vừa rồi, một cái xe ô-tô ở Hanoi lên Sơn tây, đi đến gần làng Ngọc-tảo đè phải một người đàn bà được ít lâu thì chết. Chồng người chết ấy khai rằng vợ mình có bệnh điên, có lẽ tại thế nên để xe đè phải. Nay cái xác ấy đã giao cho người nhà tống táng.

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

Bảo cử nghị viên. — Kỳ bảo-cử tư-vấn nghị-viên lần thứ nhứt đã bắt đầu hôm chủ-nhựt 10 Juin 1923.

Trong toàn hạt thứ tư này chia ra làm hai trường: một trường mở tại huyện Đại-lộc, riêng cho nhân dân huyện ấy; một trường mở tại tòa Đốc-lý, chung cho cả nhân-dân huyện Hòa-vang và nhượng-địa Đà-nẵng.

Số người ra ứng cử về bên dân sự cả toàn hạt có 4 người: MM Lương-thúc-Kỳ, Huỳnh-phúc-Lợi, Phan-Điền và Ng-Liệu.

Số người có tên đi bảo cử.... 321
Số người đến bảo cử........ 260
Số vé bỏ trắng và các vé khác. 20

Trong số ấy thì M. Huỳnh-phúc-Lợi được 136, M. Lương thúc-Kỳ được 69. M. Ng-Liệu được 32 và M. Phan-Điền được 3.

Hiệp cộng với số bảo cử tại huyện Đại lộc, thì ông Lương-thúc-Kỳ được 210, ông Huỳnh phúc-Lợi 141. Tuy thế mà lần này chưa ông nào được trúng tuyển cả, vì cái thắng số phải đến 221 mới được, nên phải đợi đến kỳ sau 17 Juin, bảo cử lại một lần nữa mới nhứt định.

Còn về bên Thương-mại thì kỳ thứ nhứt này đã trúng tuyển rồi: Ông Ng-văn-Tùng (hội-viên thành-phố) được 75 vé và ông Ng Đồng (nguyên Tư-vấn nghị-viên) được 67 vé.

QUẢNG-NGÃI

Thi bằng cấp Sơ-học Pháp-Việt. — Ngày 1er Juin mới rồi đã bắt đầu thi bằng cấp Sơ-học Pháp-Việt tại trường Pháp-Việt, có M. Rivière, M. Bùi-Định, Mme Cornue và ba ông giáo ta đến giám khảo. Có 65 cậu đến ứng thi, hỏng kỳ viết hết 32, vào kỳ vấn-đáp hỏng mất 2 nữa, còn được 31 cậu trúng tuyển, trong số này 29 cậu học-trò trường Pháp Việt còn 2 cậu học-trò trường tư.

Năm nay số đậu nhiều hơn mọi năm trước, đáng mừng cho việc học tỉnh ta rất mau phát đạt. Nhớ lại mấy năm trước, trường Pháp-Việt bằng tranh, lợ thợ có ba lớp học, mỗi lớp chỉ vài mươi trò, vắng tanh buồn bã, mà vài năm nay trẻ con nhập học rất đông. Nhà-nước thấy vậy đã làm lại trường bằng ngói, cả thảy hơn 10 lớp mà vẫn còn chật, lớp nào cũng đầy hơn 7, 8 chục trò là ít. Số học-sinh trường Pháp-Việt nội ở tỉnh có gần ngàn trò, không kể các trường ở sáu phủ huyện.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Bản quán mở ra mục này, để đăng những lời ai cần có việc riêng, cứ đăng báo thì thấy việc, đã có thể lý... Phàm những việc đăng ở mục này, ai ký tên, người ấy nhận trách-nhiệm, chớ bản quán không biết thay ... nào cả.

Tên tôi là Lâm-văn-Luyện làm việc tại sở Tài-chính, Hanoi, có lời bá-cáo để các ngài biết rằng: phàm những công-nợ và mọi việc hành-động của Mme Nguyễn-thị-Thảo là vợ chính thất tôi mà tôi không có cho phép làm thì tôi không chịu trách-nhiệm vào đấy.

Nay kính
Hanoi, ngày 16 Juin 1923
LÂM-VĂN-LUYỆN

3611

KÍNH CÁO CÙNG CÁC NGÀI ĐỌC CUỘC-TANG-THƯƠNG

Có nhiều ngài viết thơ cho tôi hỏi mua Cuộc-tang-thương. Vậy nay xin trả lời chung ở trên tờ báo này để các ngài biết cho rằng quyển tiểu-thuyết đó tôi đã nhờ M. Bùi-xuân-Học bán, vậy từ nay các ngài có muốn mua xin cứ gởi thơ và mandat cho M. Bùi-xuân-Học, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi, chớ đừng gởi cho tôi vì rằng gởi cho tôi thì chẳng những chậm sách gởi bán cáo ngài mà lại mất thì giờ vô ích nữa.

Nay kính cáo
ĐẶNG-TRẦN PHÁT
Phú-thọ

3610

AI MUỐN DÙNG ĐIỆN ĐỂ THẮP ĐÈN TRONG NGÀY HỘI 14 JUILLET 1923

Hiện nay các công-sở đã lấy nhiều đèn để thắp trong ngày hội 14 Juillet, vậy công-ty có lời kính cáo để các nhà mua điện biết rằng nhà nào muốn lấy điện thì phải nói trước, hạn đến ngày 10 Juillet là cùng, sau ngày ấy công-ty không nhận nữa.

Nhà nào muốn dùng thêm bao nhiêu đèn phải nói rõ cho công-ty biết.

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ thăm bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17

KHÁM BỆNH: 0$ ... đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG: Giá 1$00
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 33.
GIÂY NÓI SỐ 236

茂 MAO-SENG 盛

67, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 245

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Có cả gạch xây nhà bán.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẬU-THỊNH kính cáo.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

ẤU-HỌC TOÁN-PHÁP

CỦA
NGUYỄN-NGỌC-QUẬN
soạn

Giá **0$30** *một quyển*
Tiền cước gửi recommandé 0$11

Bán tại Bản-quán và có gửi bán ở các hàng sách.

MỚI XUẤT BẢN SÁCH

LUẬN-NGỮ

Của ông cử Dương-bá-Trạc dịch

Giá mỗi quyển......... 0$20
Tiền cước mỗi quyển... 0.12

Ai muốn mua hay là hỏi gì thì xin cứ viết thư cho ông quản-lý nhà in của bản quán là:

Monsieur BÙI-XUÂN-THÀNH
63, Rue du Coton, Hanoi

Hội Tin-Lành Đông-pháp

Đến tám giờ tối ngày chủ-nhật 17 Juin 1923 này, tại Nhà-thờ ở Ngõ-Trạm ông Mục-sư bổn-hội sẽ giảng về đề mục:

TÍN-ĐỒ CHÚA ĂN Ở CHO XỨNG-ĐÁNG PHẢI THẾ NÀO?

Ông Sứ-đồ Pha-lô đã có lời chép rằng: « Tôi là kẻ tù trong Chúa, xin khuyên anh em phải ăn-ở một cách xứng-đáng với sự Chúa đã kêu gọi anh em, khiêm-nhượng đến đều, mềm mại đến đều, phải nhịn-nhục, lấy lòng thương-yêu mà chiều nhau, dùng dây hòa-bình mà giữ gìn sự hiệp một của tâm-thần. »

(Kinh-Thánh)

Xin mời các quí-vị quá-bộ lại nghe giảng đạo.

CÁC SÁCH CỦA BỔN-HỘI. — Bổn-hội có xuất bản nhiều thứ sách giảng về đạo-lý Đức Chúa Jésus-Christ, ai muốn đọc cứ hỏi tại nhà hội ở Phố Ngõ-Trạm.

2055 **Hội Tin-Lành cẩn-bạch.**

Hiệu Nam-Bảo đổi chủ

Tôi có lời bá cáo để các quí khách và thân bằng cố hữu biết cho rằng: tôi đã nhượng lại hiệu Nam-Bảo bán đồ vàng bạc ở phố, hàng Đào, số 16, Hanoi, cho bà nhạc tôi tên là Đặng-thị-Trưởng, vì tôi đương ... sự sở cẩm, cho nên không có phép đứng tên buôn bán nữa.

Các quí-khách có cần dùng hàng hóa gì, xin viết thư hay là thân đến bản-hiệu đã có quản lý nghênh tiếp cũng như tôi. Xin các ngài chiếu cố cho.

Các thân bằng cố hữu có cần hỏi riêng việc gì với tôi, xin viết thơ hay là thân đến chơi với tôi ở tại phố hàng Da, số 40, Hanoi thì lấy làm đa tạ lắm.

Kính cáo
NGUYỄN-HỮU-QUÝ.
40, Rue des Cuirs, 40, Hanoi.

PHONG-TÀI

HIỆU ANNAM ĐÓNG GIẦY
Số 48, phố Xe-điếu (Rue des Pipes) Hanoi.

Được giải thưởng nhất trong kỳ đấu-xảo riêng tại cuộc Hội-chợ Hà-nội 1922.

Có catalogue riêng qui-khách muốn xem xin viết thơ về hỏi, bản-hiệu sẽ gửi biếu.

Distillerie du Nord

NGUYỄN-VĂN-MÃO & Cie
31, Bd Henri d'Orléans, Hanoi

Mới có một nhà của người Nam-Việt được phép lập lên để chế các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, so với các thứ rượu đã chế ra bán tại Bắc-kỳ thì khác nhau lắm, xin quý khách nhận rõ hiệu tem gián có ÔNG SAO khỏi nhầm.

Bản-hiệu bán buôn, bán lẻ, giá tính rất rẻ. Xin các quý-khách chiếu cố đến cho.

Quý-khách ở xa muốn mua thứ rượu gì hay hỏi han điều gì xin cứ viết thơ cho bản-hiệu thì bản-hiệu xin trả lời ngay.

Ông nói số 367

2673

興 CHẤN-HƯNG 眞

[illegible]

Cuộc hát làm phúc tại nhà hát Tây Hanoi

Hội Khuyến-học đã mượn được nhà hát Tây, vậy đến tối 23 và 24 Juin, hồi 8 giờ (tức là hôm 10 và 11 tháng năm ta này) thì mở một cuộc hát cải lương làm phúc và nhất là để tiền cúng vào viện Pasteur để giúp cho công-nghiệp các ông khoa-học đương kê-cứu các khoa-học để cứu thế.

Việc này cũng là việc nghĩa cử, mà cuộc hát này là hát cải-lương, dung hợp cả lối cũ và lối mới, để cho hai phái tân-cựu đều được thỏa lòng.

Tích hát là: *Sĩ tình mộng tỉnh* » là chuyện hai người anh em bạn biết cải quá, tả đủ mọi cảnh ở đời.

Lối hát này cũng có nam khách ngâm lý, bông lơn, đủ mọi trò, để cho người đi xem không đến nỗi buồn ngủ.

Nhưng mà những lối hát vô ích, như là nhảy múa hò hét, trống kèn ầm ỹ, v. v. thì giảm bỏ bớt nhiều, chỉ dùng những câu hát có văn-chương tư-tưởng để cho người đi xem nghe rõ ràng và khỏi bực mình về những câu thô bỉ, mà sự-tích tuồng này thật là một sự tích mới, mà những người hát đều là các ông tài-tử hoặc có chức phận ra giúp. Những lúc nghỉ hát thì có phường nhạc tây thổi.

Vậy xin các ông các bà ở Hà-thành và ở các tỉnh, đến hôm ấy xin đến xem qua, trước là giải trí, sau cũng là việc làm phúc lớn-lao.

Đã bắt đầu bán vé từ hôm nay tại nhà ông Lê-văn-Phúc chủ nhà in số 82 phố hàng Gai Hanoi.

Xin mua vé trước, kẻo hết chỗ.

K. H. H. lại cáo.

Hiệu GIU-ICH tức là Công ty CHU-VĂN-MINH ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây đủ các mùi đại đấu CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nội hóa, cứ viết thư cho bản-hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhỡ mà làm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ:

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,
ED. MONTÈS,
54, Rue Paul Bert, Hanoi.

[illegible]

Thuốc lở châu-phách-tán

Thuốc lở châu phách này, rất thơm, sạch, mát, mà chóng khỏi, bất cứ trẻ con người lớn, tim ... phá lở sâu quảng sâu xương chỉ chằm cam khoét, thâm lõm ăn tai, thối tai. Các chứng lở ngứa ngoài da, hồi đều khỏi cả, lọ nhớn giá 0$50, lọ nhỡ giá 0$30, lọ nhỏ giá 0$15, mua buôn nhiều có trừ hoa hồng. Thuốc này và thuốc cao răng, thuốc đan bụng kinh niên thuốc bảo thận hoàn, đều là bản-hiệu mới tinh chế ra cả, mà kỳ Hội-chợ Hanoi vừa rồi bán được các thuốc ấy rất nhiều, các hàng tạp-hóa và các hàng bào chế các tỉnh hiện đã nhiều nơi mua buôn để bán lẻ. Các nơi đã ấn-định có bán bộ như sau này: hiệu *Mạc-Đình-Tư*, 136, phố hàng Đồng, Sở bán báo lẻ, 63, phố hàng Đồng, hiệu *Sinh-Hóa-Đường*, 83, hàng Đồng, nhà in *Đông-kinh ấn-quán*, 82, hàng Gai, nhà in *Thực-Nghiệp ấn-quán*, 43, phố Hồ Hoàn-kiếm, hiệu *Đông-Hưng-Viên* bán cao-lâu và hiệu *Vĩnh-Hợp-Thành*, hiệu *Hạnh-Hóa-Đường* bán bào chế hàng Buồm, hiệu *Vạn-Xuân* chụp ảnh, 12, hàng Điếu, hiệu *Vạn Xuân-Đường* lâu, 18, hàng Trống, hiệu *Thuận-Lợi*, 11, phố Cửa nhà thờ, hiệu *Gia-Long*, 18, phố Tiền-tsin, hiệu *Vĩnh-Lợi-Vinh*, 60, hàng Bồ, hiệu *Quảng-Lợi*, 38 và hiệu *Bảo-Hợp*, 27, phố Chợ nhớn cũ, hiệu *Vĩnh-Xương*, 27, Hà-trung, hiệu *Phượng-Đình*, 100 Cầu gỗ, hiệu *Phạm-quân-Trang*, 62, hàng Bạc, hiệu *Hưng-Long*, 27, hàng Bát-đàn, hiệu *Hạnh-Nhân-Đường*, 61, và hiệu *Hưng-Tường*, 52, Phúc-kiến, Hanoi, hiệu *Hợp-Hưng-Long*, 26, phố khách Haiphong, hiệu *Hoa-Sinh-Đường*, 167 phố Khách và hiệu *Quảng-Lợi-Ích*, 26, hàng Song Nam-định, hiệu *Vạn An* phố Yên thái tỉnh Yên-bay, hiệu *Đức-tường* phố Việt lợi tỉnh Việt trì, hiệu *Đức-Phong*, 166, phố Đông-thị, Hải-dương, hiệu *Phúc-Hưng* bán tạp hóa Phúc-yên, hiệu *Nguyên-Chi*, sở may áo tỉnh Vân-nam, hiệu *Sui-Choong*, 41, Wing lok, Hong kong. Các nơi kể trên có bán bộ cả thuốc thấp xoa ngoài và các thuốc cần dùng khác nữa, đều cùng hiệu cả. Xin các qui-khách chiếu cố.

Bản-hiệu VẠN-XUÂN-ĐƯỜNG
Số 2 1, phố Tiền-an, tỉnh Bắc-ninh (Tonkin)
Cẩn bạch

Muốn được

SÁU TRĂM BẠC (600$)

thì hỏi thể lệ **CUỘC THI ĐỐ** *của*

HIỆU THUỐC LÁ "STIC" *mà thi.*

Thường vẫn mua thuốc "STIC" *ở hàng nào thì lại hàng ấy mà hỏi*

Mũ bằng liège có ở đâu làm được không?

Chính ở hiệu **HAI-CHINH, 76, Phố Cầu-Gỗ, Hanoi,** hiện bây giờ đã làm được trước nhất.

HAI-CHINH
76, Rue du Pont en Bois, 76
HANOI 2042

Đồng-hồ đeo tay hạ giá

Mỗi cái **1$00**

Thưa các quý-khách, những đồng-hồ đeo tay của bản-hiệu vì giá bạc cao 8 quan nên chúng tôi xin bớt giá mỗi cái 1$00, nếu chiếu giá không bớt thời xin biếu cái kính giọng vàng cả hộp xin xem như sau này :

Đồng hồ đeo tay chân tiến thấy giữ	giá trước	$ 5 40	tay	4$40
— 14	số kim ly	— 6 00	—	5 00
— 16	kim thép và kim vàng	— 4 50	—	3 50
— 16	vuông thược khoá	— 6 50	—	4 20

Để các quý khách chiếu cố cho ít nơi mà không bớt giá, chiếu giá trước) thời xin kính tặng 1 cái kính giọng vàng đời mới và 1 cái hộp kính alomi tum và cả tiền công sửa. Xin chiếu cố cho.

TONG-YUNE-TAI

49, Phố hàng Ngang HANOI

2049

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ, VÀ BỆNH ĐAU ĐỚN BỨT RỨT

Bệnh không ngủ thì thường sinh ra nhiều nỗi buồn rầu, kém đường sức khỏe, đường chí não, đeo phiền chịu tối, mất cả mất tiền.

Trong các xứ nóng thì thường hay sinh ra bệnh ấy. Khi nào ngủ không được thì hay sinh ra nghĩ vẩn nghĩ vơ, đến sinh nhức đầu, mỏi mệt lo lắng, nghĩ không ra việc, làm lộng gì cũng không muốn, thế mà tâm mỗi thì sinh ra bệnh thường gần hay bệnh già già.

Ai mà không ngủ được hay kém ngủ, thì nên dùng thuốc *Neurinase*. Thuốc này làm cho ngủ được ngon giấc, làm cho bổ sức bổ chí, và không sợ nguy hiểm gì cả.

Thuốc này là do tay một người học-trò cũ ở viện Pasteur ở Ba-lê bào chế ra.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2050

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-đào : TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc rất rẻ tiền, và rất quí để trị các chứng bệnh như : **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-cõi, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con từ từ 10 tuổi sẽ được mau lớn ! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÉS, 84, phố Tràng-tiền, Hanoi.

NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA

HIỆU

C. J. BONNET

LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & Cie LYON

2050

NAM-HƯNG-THÀNH

18, Rue des Caisses, 18

(Phố Hàng-Hòm)

HANOI

Kính trình các quý-khách biết cho rằng : Bản-hiệu xưa nay vẫn chuyên nghề làm sơn vẽ theo lối Nhật-bản, và lối Annam như là các thứ khay, hộp, trạp, quả, vân vân. Các thứ đồ nét như hoành-phi, câu đối, cuốn thư cũng các thứ tranh cảnh bằng sơn vẽ vào kính hay là vào vải và các thứ ghế bàn uốn bằng song làm đúng kiểu chắc chắn, cẩn-thận sơn bền mãi trong rất nhã.

Bản-hiệu bán buôn và bán lẻ ; Lại có bán đủ các thứ hàng Saigon hạng tốt, hạ giá hơn các nơi.

Các quý-khách ở xa muốn mua, gửi giấy về bản-hiệu xin tính giá phải chăng và gửi hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân. (Contre remboursement).

Xin các quý-khách chiếu cố.

2057

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

泰 LỢI-THÁI 和

110, Rue des Changeurs, 110

HANOI

Kính trình quí-khách các tỉnh được biết rằng Bởi giá vàng cao hạ thất thường, vậy khi các ngài hỏi giá mà bản-hiệu đã trả lời, thì nên gửi ngay mandat giấy-thép về đặt trước độ 10 °/o, mà hễ hàng gửi đến nơi các ngài cũng nên lĩnh cho sớm sớm, được thế thì chúng tôi mới giữ thiệt, mà giữ được giá bán phải chăng.

2055

HOTEL LÊ-VIÊN

(HÀNG CƠM TÂY)

58, Amiral-Courbet (phố La-côm)

Ngang nhà Máy-nước, gần nhà Hát-tây. — HAIPHONG

Có các thức bánh ngọt, lúc nào cũng có các món ăn nóng và nguội. Có các thức rượu mùi và rượu uống trước khi ăn cơm, có rượu vang trắng trắng và đồ thật tốt, giá tính phải chăng.

Có phòng ăn riêng lịch-sự để tiếp quí-khách Annam và Trung-hoa.

GIÁ NHẤT ĐỊNH :

Một bữa ăn không rượu	0$90
Ăn cả tháng —	30.00
Ăn nửa tháng —	18.00

Bản-hiệu có nhận tiệc từ một trăm người ăn tại hiệu, hoặc đem đến nhà hay đem đi các tỉnh lân-cận. Các bữa ăn hàng ngày quí-khách muốn ăn tại nhà, bản-hiệu cũng xin đem lại, cũng tính một giá.

Có buồng cho thuê ngày và tháng, giường Hongkong, đèn điện, quạt-máy đủ cả, thật là vệ-sinh.

2054

P. DIỄN, Chủ-nhân

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

Buổi ông, buổi viên

Tại tất cả các thuốc lớn Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Gửi bán tại sở cả các vùi nhà-quê

Nhà bào chế LACROIX, 28-31, Rue Pasteur à Gérard — PARIS

Hỏi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm, tốn tiền mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Đáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, bán thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gửi lại.

Cả cước độ hơn một đồng một lọ.

2062

Hỏi bạn hút thuốc lá

Bắt cứ người bản-quốc hay là người Trung-hoa

Nên hút thuốc lá hiệu **CORONA** của Công-ty thuốc lá Đông-pháp làm ra chỉ để riêng cho hiệu **GUIONEAUD Frères** bán.

Thuốc lá ấy cuốn tinh bằng thuốc bên nước Algérie đem sang, giọng ngon mà lại thơm. Hút thuốc ấy không hại phổi.

Hút thuốc lá cuốn rồi và thuốc lá đời hiệu **CORONA** không ho bao giờ.

Không cứ người khỏe, cả người yếu một hút thuốc lá hiệu **CORONA** cũng không thấy khó chịu trong tì-vị.

Các bạn hút thuốc lá nên có ý nhận ra rằng thuốc ấy cuốn vừa to mà giá lại rẻ.

BÁN TẠI :

GUIONEAUD Frères

HANOI — HAIPHONG

2060

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

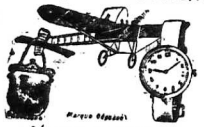
敝人竹牌門徃浦行內河東寶

Chúng tôi kính-trình các quý khách biết rằng nay chúng tôi mới có sang : 1° Một bọn đồ ngà rất tốt như là quả cầu chạm rồng, vòng, điếu hút thuốc lá, điếu, vân vân.

2° Một bọn nhiều kinh đủ cỡ to nhỏ, một đen một trắng, một vàng, một mũi là cây, vân vân. Lại có cả nhiều kính gọng bằng vàng tây, gọng bọc vàng, gọng chì mỏi, vân vân ; quí khách đến họ mà đeo những nhiều kính này thì hợp pháp vệ sinh lắm lắm.

3° Một bọn đồng-hồ quả-quít đeo tay, đồng-hồ treo quang, đồng-hồ bàn chuông, đồng-hồ chăm-chăm, vân vân.

4° Một bọn chiếu sẽ đủ cỡ, to cỡ, bé cỡ, bề cỡ đủ thấy-tuân tay là bày cảnh cũng được và tử bình vân vân.

5° Một bọn đồ mỹ-thuật ở Bắc-kinh sang.

Cửa thứ hàng mới sang kỳ này chúng tôi xin bán hạ giá, mong cậy các quý-khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm lắm.

Cần các đồ sứ trang, chiếu bàu, ngọc ngà, vàng thì không kể, chắc các quí-khách cũng đã tường cả rồi.

Cảo-cáo

HIỆU PAO-VA

Phố Hàng Bồ, số nhà 28, Hanoi.

Các bệnh bóng, thổ, chuột rút, đau dạ dầy, vân vân . . . dùng thuốc :

POUDRE SAINT ANDRÉ

Chữa rất nhanh chóng, rất chắc chắn.

Thuốc ấy nhiều ông thầy thuốc dùng.

Giá bán : 0$85

Ở Bắc-kỳ có gửi bán tại

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, trước cửa hiệu Gò đa và hồ Hoàn kiếm trông sang

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống.

Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

167

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

(Bộ này cũng tiếp theo sự-tích Mảnh-lệ-quán, của Hương-diệp phu-nhân là một nhà nữ-sĩ thuở xưa soạn ra. Soạn theo lối dân-tự, nay xin dịch thành văn xuôi để hiến các độc-giả.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Thượng-hoàng phán rằng :

— Nếu vậy thì nàng thật là tiết-phụ đạo-cốt, hay tiên-thân nàng tức là một vị đu-tiên đó chăng ! nhưng cái nhan-sắc « Đắm nguyệt nguy hoa kia, sao lại bỗng mắc thú « Họa nội mây ngàn » vậy.

Nàng *Diễm-tuyết* ứng khẩu mà đọc một bài thơ như sau này :

« *Nguyệt nọ còn khi khuyết,*
« *Hoa kia có lúc tàn.*
« *Mây ngàn cũng họa vội,*
« *Muôn thuở vẫn an-nhàn.* »

Thượng-hoàng vui cười mà phán rằng :

— Cái tài mẫn-tiệp ấy thật cũng đáng khen ! nhưng ta hãy hỏi một đề bài...

Nói đến đấy thì thượng-hoàng lại đọc mai câu thơ :

« *Cha mẹ công trời bể,*
« *Làm con chớ quên ân.* »

Nàng *Diễm-tuyết* đọc nối theo hai câu rằng :

« *Phật-phật không dám hổ*
« *Kính chúc chữ thiên xuân* »

Thái hậu cười mà bảo rằng :

— Thượng-hoàng thua rồi !

Thượng-hoàng cũng cười mà phán rằng :

— Tam-giáo lấy nho làm đầu. Ta đây cũng chưa từng thế-phát, thế thì một mình kiêm tam giáo vậy. Khen cho *Diễm-tuyết* thật có tài đình-ngộ, bá phải người trong cõi trần. Bợi khi thân-phụ nàng về đây, rồi ta sẽ bàn. Ấu là ta lập một cái chùa ở trong đại nội, để hàng ngày ra đấy mà giảng-đạo-lý.

Mai-thái-phi bảo nàng *Diễm-tuyết* lạy tạ rồi lui ra. Sáng hôm sau vua *Anh-tôn* cùng 3 vị vương-tử vào đón thượng-hoàng ra ngự-triều.

Bấy giờ ngoài chốn triều-đường, rung chuông đánh trống vấn-quan võ-tướng đã sắp hàng cả ở dưới sân.

Thượng-hoàng ra tới nơi, các quan văn võ triều-thần rủ dẫn sợ lạy làm lễ trần hiến.

Khi các quan làm lễ triều-kiến xong bỗng thấy ngọ môn-quan quỳ xuống tâu rằng :

— Muôn tâu thượng-hoàng. Một nhà *Hoàng-phủ* cùng *Gia-tường* công-chúa đều qui ở ngài ngọ-môn để xin chịu tội.

Thượng-hoàng phán rằng :

— Hà-tất lại làm như thế, khiến lòng ta càng thêm áy-náy.

Nói xong, tức khắc truyền bảo *Tả-vương* cùng *Nguyễn-long-quang* tướng-công đem mũ áo ra ban cho nhà *Hoàng-phủ* và triện vào triều-bái, để đợi lệnh thiên-tử gia quan tiến tước cho.

Tả-vương cùng *Nguyễn long-quang* tướng-công phụng mệnh ra ngọ-môn truyền truyền thánh-chỉ, triệu vợ chồng *Hoàng-phủ thiếu hoa* và mấy người con đều vào triều bái. Còn *Gia-tường* công-chúa thì mời vào nam-nội.

Vợ chồng *Hoàng-phủ thiếu-hoa* cùng mấy người con đội mũ mặc áo, rồi kéo nhau vào trước sân rồng, sụp lạy chúc cảm ơn Vạn tuế !».

Thượng-hoàng truyền cho đứng dậy, rồi phán hỏi :

— Trong mấy người này, người nào là *Triệu-lân* ?

Triệu-lân nghe lời phán hỏi, vội-vàng tiến lên, rồi quì lạy mà tâu rằng :

— Muôn tâu thượng-hoàng ! *Triệu-lân* tức là kẻ bề-thần.

Thượng-hoàng cầm lấy tay, ngẫm-nghĩa hồi lâu rồi phán rằng :

Nhà-ngươi thật đáng gọi là « Xiết-liễu trong thần » ! Việc của hoàng-tôn còn là việc nhỏ, chứ việc phục quốc-lộ thì quả là « Đệ nhất kỳ công » ! *Hoàng-phủ Tường-vương* và *Mạnh-lệ-quân* vương phi tháng ôi bơn đời, nhưng rất lại cũng không bằng *Triệu-lân*. *Triệu-lân* mới ngần nay tuổi đầu, mà đã trung lợ vậy, để nổi trên đầu tôi điểm bao dám. Công này đâu giá phong vương-tước cũng chưa đủ báo đền, thôi thì ta cho 3 vị vương tử công *Triệu-lân* tới làm anh em vậy.

Triệu-lân khóc mà tâu rằng :

— Muôn tâu thượng-hoàng ! cái công báo quốc của kẻ bề-tôi đó, chưa đủ mà chuộc cái tội phụ quốc !

Thượng-hoàng thở dài mà than rằng :

— Nhà-ngươi chớ khiêm tốn quá ! Vì ta vụng nghĩ một chút mà để dị-lụy đến nhà *Hoàng-phủ*, gợi khi thiên-tử phục vị, bấy giờ sẽ công báo nghĩa đền.

Triệu-lân lại lạy dập đầu, rồi khóc mà tâu rằng :

— Muôn tâu thượng-hoàng ! kẻ bề-thần còn có một việc muốn xin triều-tấu.

LỜI THỨ XIV

Lại nói chuyện thượng-hoàng duy triều tuyên triệu một nhà *Hoàng-phủ* vào, cho hai vợ chồng *Hoàng phủ thiếu-hoa* ngồi hai bên tả hữu, rồi phán hỏi các công-việc về trước. Nào việc *Mạnh-lệ-quân* bị giam cầm và việc *An-quốc* làm giám-quốc những thế nào.

Thượng hoàng lại hỏi đến việc hoàng-tôn thì *Triệu-lân* tâu hết đầu đuôi từ khi đem ở trong cung ra, gặp vào tiết đoan-ngọ. Hôm ấy trời mưa to gió lớn những thế nào. Hoàng-tôn nằm trong giỏ thuốc, khi xách ra đến cửa cung, lại gặp *An-quốc*, xoét nữa lộ chuyện. Sau đem về giao cho *Gia-tường* công-chúa nuôi dạy, vân vân.

Triệu-lân lại tâu rằng :

— Muôn tâu thượng-hoàng ! Việc nuôi dạy hoàng-tôn thì *Gia-tường* công-chúa thật đã ngày đêm xiết bao khó-nhọc. May nhờ cái hồng-phúc của thượng-hoàng và thái-hậu mà trong 10 năm trời, hoàng-tôn được an toàn vô sự. Còn việc phục quốc ấy thì ngoài nhờ có binh-lực của *Hán vương* cùng *Triệu vương*, trong nhờ có *Tả vương* và *Nguyễn* tướng công hết sức dạy-dỗ, mới được nên thế. *Mà thuận* cùng *Bồ-man hùng-phục* dẫn là gan ác, nhưng đông-vũ đã đẹp yên cả, chỉ còn có *Đinh-quốc* ở *Kim lăng*, vậy xin thượng-hoàng rộng lượng khoan dung, tự-khắc bọn gian-ác đều phải thiếp-phục.

Thượng-hoàng lắm nhắm gật đầu mà phán rằng :

— Nhà ngươi nói rất phải ! Ngày nay thiên-tử phục vị, sinh em bèn người nên phải hết lòng trung-thương để phò-tá thánh-triều.

Triệu-lân tâu rằng :

— Muôn tâu thượng-hoàng ! Một nhà kẻ bề-thần, thật đáng trị tội, nay thượng-hoàng đã đặc-cách mà ân-xá cho, khiến cha mẹ anh em kẻ bề thần đều được toàn tính-mệnh. Ơn ấy đền nghìn vòng kết cỏ, cũng chưa đủ báo đền, chỉ xin thượng-hoàng thi-ân cho một nhà kẻ bề-thần được từ chức về nơi điền lý thì đức trọn thánh-triều, không biết kẻ bề-thần được như thế nào ?

Thượng-hoàng nói :

— Có lẽ nào như thế được ! Các ngươi trải bao gian-khổ, mới giữ cho nước nhà được vô sự, ngày nay nỡ nào vội bỏ mà đi. Việc này chẳng những ta quyết không nghe, ta thiết tưởng cha mẹ nhà người cũng không nỡ dứt tình bỏ ta và thái-hậu mà về cho được !

(Còn nữa).

Certifié l'insertion — Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn — Le Gérant NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)